

Komunikat w sprawie Szczytu Partnerstwa Odry w dniach 11 i 12 czerwca 2024 r. w Berlinie

Od roku 2006 nieformalna sieć Partnerstwo Odra tworzy ramy dla transgranicznej współpracy międzyregionalnej obu stronach granicy polsko-niemieckiej. Współpraca między regionami i gminami stanowi cenny wkład na rzecz polsko-niemieckiego porozumienia i europejskiej współpracy.

Rok 2024 jest istotny dla projektu europejskiego. Rozszerzenie Unii Europejskiej przed dwudziestu laty było koniecznym i od dawna oczekiwanym krokiem w kierunku trwałego pokonania podziału Europy. Polskie i niemieckie regiony przygraniczne stoją dziś przed nowymi wyzwaniami. 79 lat po zakończeniu II wojny światowej świadomie i z pełnym przekonaniem opowiadamy się po stronie zjednoczonej i demokratycznej Europy. Konstruktwna współpraca w polsko-niemieckim obszarze powiązań stanowi tu znaczący wkład.

Zapotrzebowanie na spotkania młodzieży Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży i nowe, odpowiadające aktualnym zmianom formaty wymiany znacznie wzrosło wraz z ustąpieniem pandemii i przekracza obecne możliwości finansowe tego instrumentu. Zwłaszcza w obszarze przygranicznym wymiana ta ma kluczowe znaczenie dla porozumienia polsko-niemieckiego. Regiony Partnerstwa Odra popierają inicjatywy mające na celu rozszerzenie tych ofert i ze szczególnym zadowoleniem przyjmują wszelkie działania na rzecz finansowego i organizacyjnego wzmocnienia Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży podejmowane przez rządy krajowe.

Funkcjonujące transgraniczne połączenia komunikacyjne, w szczególności w transporcie kolejowym, tworzą podstawę dalszej współpracy między sąsiadującymi europejskimi regionami i krajami. Takie gremia jak Okrągły Stół Komunikacyjny Partnerstwa Odra pełnią tu ważną funkcję w procesie dyskusyjno-informacyjnym, przebiegającym równolegle do bilateralnych uzgodnień między polskimi i niemieckimi podmiotami. Mimo postępu dokonanego w ostatnich latach, w ruchu kolejowym między Polską a Niemcami wciąż pozostaje wiele do nadrobienia, zarówno pod względem ukończenia modernizacji i rozbudowy infrastruktury, zgrania rozkładów, jak i rozbudowy zintegrowanych usług i wspólnych biletów. Wymaga to współdziałania wszystkich szczebli i zdecydowanego wskazywania odpowiednich projektów, jako priorytetowych na poziomach ogólnokrajowych.

Wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu oraz przejście na gospodarkę cyfrową i neutralną dla klimatu stanowią dla regionów poważne wyzwanie transformacyjne. Wymiana doświadczeń dotyczących tych procesów jest tematem przyszłościowym Partnerstwa Odry.

Regiony Partnerstwa Odra podkreślają, że w obliczu tych wyzwań istotna jest kontynuacja polityki spójności UE. W nadchodzącym okresie programowania od 2027 roku będzie to również wymagało znaczących środków finansowych co najmniej na takim samym poziomie lub wręcz większym uwzględniającym wyrównanie inflacyjne we wszystkich regionach. By zapewnić skuteczne, bezpośrednie i przyjazne obywatelom wdrażanie

polityki spójności, należy przestrzegać podstawowych zasad polityki spójności UE: zasady partnerstwa, zarządzania dzielonego, podejścia terytorialnego (ukierunkowanego na regiony), regionalnej swobody kształtowania i wielopoziomowego systemu zarządzania. Wzmocnienie Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT) w ramach polityki spójności UE ma istotne znaczenie, zwłaszcza dla współpracy regionalnej ponad granicami państw członkowskich. EWT promuje ideę europejską i buduje zaufanie między podmiotami ponad granicami państw.

Sytuacja zagrożenia zewnętrznego dla Europy radykalnie się nasiliła wraz z początkiem rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko suwerennej i niepodległej Ukrainie. W nawiązaniu do wspólnego „apelu regionów Partnerstwa Odry przeciwko wojnie na Ukrainie” z maja 2022 r. w sprawie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie regiony Partnerstwa Odra ponownie wyrażają swoją solidarność z ludnością ukraińską. Również tu kluczowe są uzgodnienia i wymiana doświadczeń, na przykład w zakresie pomocy uchodźcom z Ukrainy i wspierania regionów partnerskich w Ukrainie zmagających się z konsekwencjami ataku zbrojnego Rosji przeciwko ich ojczyźnie Regiony Partnerstwa Odra potwierdzają swoją gotowość do dalszej współpracy w ramach inicjatyw regionalnych i gminnych na rzecz odbudowy.